

Handläggare
Flor Luna
Telefon: 0850824048

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2021-08-26

Handlingsplan för minskat klotter

- Svar på remiss

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det som svar på remissen.

Sammanfattning

Trafikkontoret har i samverkan med stadsdelsförvaltningarna tagit fram förslag till handlingsplan för minskat klotter i staden. Kommunstyrelsen önskar yttrande gällande förslaget.

I förslaget till handlingsplan görs en nulägesanalys av klotterproblematiken i staden. Ett antal åtgärder och arbetssätt föreslås för att förebygga uppkomsten av klotter samt effektivt och hållbart klottersanera.

Förvaltningen ser att befintliga forum för trygghetsarbete såsom nätverket för trygghetssamordnare eller platsamverkansforum kan lämpa sig för att löpande lyfta klotterfrågan. Trafikkontorets närvaro i dessa forum är viktig för att frågan ska utvecklas och följas upp på ett effektivt sätt.

Förvaltningen har i dagsläget en strategi för löpande utbyte av parkbänkar och skräpkorgar finansierat genom nyckelinvesteringsmedel. För att uppnå föreslagna åtgärder i handlingsplanen ser förvaltningen behov av att både prioritera och öka grundläggande underhållsarbete avseende framför allt parkbänkar och andra träytor.

Bakgrund

Trafikkontoret har tagit fram förslag till handlingsplan för minskat klotter som ett svar på uppdrag från kommunfullmäktige i budget 2020. Kontoret har i samverkan med stadsdelsförvaltningar kartlagt nuläget angående arbetet mot klotter samt presenterar förslag på metoder och aktiviteter för att minska förekomsten av klotter. Förslaget till handlingsplan har sedan stämts av med stadsledningskontoret.

Kommunstyrelsen önskar nämndens yttrande gällande förslag på handlingsplan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning Medborgarservice, stadsmiljö och öppen verksamhet.

Ärendet

Förslaget till handlingsplan för minskat klotter innehåller en nulägesanalys av klotterproblematiken i Stockholms stad. Kapitel ett beskriver uppdrag från Kommunfullmäktige, kontorets huvudansvar och hur hantering av anmälningar gällande klotter sker. I kapitel två beskrivs ansvariga förvaltningar gällande stadens egendom samt privata fastighetsägares ansvar. En sammanställning av de viktigaste bidragande faktorerna gällande klotterproblematiken presenteras i kapitel tre där aspekter såsom trygghet, förebyggande åtgärder, underhåll- och budgetfrågor analyseras. I kapitel fem redogör trafikkontoret för de olika avtal för klottersanering enligt vilka varje ansvarig förvaltning eller bolag arbetar i nuläget.

Trafikkontoret presenterar i kapitel fem en lista med förslag på arbetssätt för att både förebygga uppkomsten av klotter samt effektivt och hållbart klottersanera. De förslag som berör förvaltningen redovisas kort nedan:

- **Öka samverkan för minskat klotter.** Kontoret föreslår tillsättning av en samverkansgrupp med representanter av flera förvaltningar inklusive samtliga stadsdelsförvaltningar där aktuella ämnen såsom materialval, lägesrapport och behov av sanering diskuteras.
- **Ökad samverkan i trygghetsfrågan.** Kontoret föreslår kontinuerlig samverkan med stadens samtliga trygghetssamordnare samt stadens parkerings- och ordningsvakter och gemensamma kartläggningar över otrygga områden eller områden med särskilda behov av sanering. Kontoret föreslår också att tillgängliggöra statistik som kan vara av intresse för trygghetsarbetet såsom klotter med särskilt innehåll eller kartläggningar från trygghetsvandringar.
- **Prioriterad underhållsbudget.** Handlingsplanen föreslår att stadens förvaltningar som ansvarar för stadens objekt såsom parkbänkar och skräpkorgar prioriterar kontinuerligt underhåll i sin budgetplanering.

- **Hållbara muralmålningar.** Förslag på att anlägga muralmålningar på lämpliga underlag som exempelvis plexiglas/planscher föreslås som ett alternativ för att undvika klotter på svårbehandlade ytor såsom betongväggar.
- **Kampanjer för ökad informationspridning.** Förslag att trafikkontoret eller Miljöförvaltningen genomför kommunikationskampanjer om klotter och dess effekter på staden. Förslag att engagera ungdomar för att förebygga att de börjar med klotter eller annan skadegörelse lyfts också.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer med trafikkontoret gällande behovet av att samverka mellan olika förvaltningar och bolag samt utanför organisationen med andra aktörer såsom fastighetsägare. Givet påverkan som klotter bedöms ha för en känsla av trygghet ser förvaltningen det vara självklart att frågan inkluderas i det trygghetsskapande arbetet som handlingsplanen föreslår, vilket också görs inom platssamverkan. Trafikkontorets närvaro i dessa forum är en förutsättning för att klotterfrågan och andra av kontorets samordningsuppdrag utvecklas och följs upp på ett effektivt sätt.

Förvaltningen har i dagsläget en flerårsplan för löpande utbyte av parkbänkar och skräpkorgar finansierat genom nyckelinvesteringsmedel som syftar till att garantera en hög nivå på stadsdelsnämndsområdets utrustning på parkmark. Viktigt att lyfta i sammanhanget är att prioritering av andra insatser för dessa medel innebär att denna form av löpande upprutning nedprioriteras. För att uppnå det som föreslås i handlingsplanen ser förvaltningen att de medel som är avsatta till flerårsplanen för underhåll av utrustning behöver ges prioritet. Det gäller framför allt parkbänkar och andra trätytor och regelbunden målning, inoljning, eller byte av brädor.

Jämställdhetsanalys

En säker och trygg miljö är ofta kopplad till upplevelsen av att den miljön är väl omhändertagen. Om en plats exempelvis är nedskräpad och skräpet inte tas bort skapas en känsla av att platsen är övergiven och att det inte finns någon kontroll. Detta riskerar att medföra ytterligare nedskräpning eller skadegörelse och minskar den sociala kontrollen. Fenomenet är känt i internationell kontext som ”Broken Window Theory”.

Generellt sett är kvinnors upplevelse av trygghet i Skärholmens utemiljöer lägre än mäns. Skillnaden är i linje med forskningen som också lyfter att utformningen och underhåll av den fysiska miljön

kan stärka individens känsla av kontroll och främja vistelse i väl omhändertagna miljöer. Klotter utgör en sådan skadegörelse som kan minska upplevelsen av väl omhändertagna och trygga platser i synnerhet för grupper som tenderar att lättare uppleva en minskad känsla kontroll såsom kvinnor, äldre och personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen bedömer att de åtgärder som föreslås i handlingsplanen för minskat klotter kan förväntas bidra positivt ur ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Sara Heppling Trygg
Avdelningschef

Bilagor

1. Handlingsplan för minskat klotter

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2021-06-30
Sara Heppling Trygg, Avdelningschef	2021-06-30